

vanju plač v zadnjem tromesečju državnega proračuna še vsa leta. Ministrstvo je nakazalo le en del kredita tako, da knjigovodstvo še ne more izplačati plač vsemu učiteljstvu v ljubljanski oblasti. Zato bo knjigovodstvo še počakalo z nakazili. Storjeni so vsi potrebni koraki, da bo odobren še primanjkljaj, kar pa bo najbrže trajalo še nekaj dni. Uradnega obvestila prosvetni oddelek ne bo izdal.

ODTEGOVANJE STANARINE UČITELJSTVU.

Kakor je razvidno iz rubrike »Iz pov. UJU« je poverjeništvu interveniralo tudi v gorenji zadevi.

To posebej ugotavljamo z ozirom na notico v »Jutru« od srede in na dopis tovariša iz obmejnega kraja, ki ga zaradi informativnosti ponatiskujemo:

Iz obmejnega kraja nam piše šolski upravitelj: »S 1. marcem je bila učiteljstvu četrtič odtegnjena stanarina. Ta zadeva ima svojo zgodovino. Stanovanja so bila po čl. 39. uradniškega zakona že lansko zimo ocenjena vsemu učiteljstvu in tudi šolskim upraviteljem. Ker je to nasprotovalo veljavnim določbam, je ministrstvo prosvete z odlokom z dne 14. marca 1928, O. N. br. 17.641 odredilo, da se upraviteljem stanovanja ne ocenjujejo. Kljub temu pa se je pričelo šolskim upraviteljem s 1. decembrom 1928 odtegovati po 300 Din mesečno na stanarini. Tako nam je bilo do sedaj odtegnjenih že po 1200 Din. Koliko znači pri današnjih prejemkih mesečnih 300 Din za družino, lahko pojmuje vsak. Kam pa vede prenaplajeno odtegovanje, kaže primer učitelje U. F. v D., ki že od lanskih počitnic nima več stanovanja v šoli, a računovodstvo ji je zaračunalo stanarino v naprej do konca marca 1929 ter pobralo znesek v štirih obrokih.

Z zaupanjem pričakujemo, da bo sedanja vlada uredila tudi pereče vprašanje učiteljske stanarine, ukinila nje odtegovanje, ki je glasom ministrskega odloka z dne 14. marca 1928 neosnovano, in povzročila vrnitev doslej odtegnjenih vsot. Naši organizaciji UJU bomo prav hvaležni, ako po svojih močeh pripomore h končni rešitvi te zadeve.

— **Potovanje na Dunaj.** Na dospelja vprašanja pojasnjujemo glede odhoda tole: Pisarna Putnika (vis-a-vis glavnega kolodvoza) je odprta tudi v nedeljo predpoldne (od 8.—12. ure). Zbirali se bomo v čakalnici za inozemske potnike, kjer se vrši tudi carinski pregled. — **Pedagoška centrala.**

— **Roditeljski sestanki se morajo prijaviti policiji.** Glede prijave roditeljskih sestankov, je izdalo ministrstvo sledeči odlok: Na vprašanje nekega prosvetnega oddelka, ali se smejo prijeti v šolah roditeljski sestanki brez prijave pristojni policijski oblasti, sporočamo, da se mora roditeljske sestanke prijaviti pristojni policijski oblasti s pripombo, da so sestanki v interesu šole in pouka in da jih kot take prosvetno ministrstvo neke odobrava, marveč tudi priporoča.

— **Sklad odseka kontraktualcev.** Na odsekov apel se je zbralo po društvenih poverjeništvu v Ljubljani do konca februarja 3707 Din, od katerih se je do istega časa izšlo na podporah in posojilih 3024 Din. Odsek razpolaga le še s 683 Din, a je doslej pomagal le v najnujnejših potrebah, posebno brezposelnemu učiteljstvu. Vzlic vsem ponovnim prošnjam ni bilo mogoče dobiti izkazov učiteljstva, došlega iz Primorja, od sledečih društev: Brežiško-sevniško, krško, mariborsko (mesto in okolica), radovljiško in dolnjelendavsko. Iz drugih društev so se odzvali podporniki različni. Nekateri so poravnali po 5 Din mesečno za vse leto, začeniši z novembrom 1928, drugi za 10 mesecev, drugi spet le za november in december. Poslednje prosimo, da se spet spomnijo svojih rojakov tudi za tekoče mesece, saj imajo še vsaj po eno položnico. Iz mnogih društev je žal doslej premalo odzvala. Ne bi tega podarjali, če ne bi poznali bede prizadetih. Tudi je mesečni prispevek tako nizek, da ga vsakdo zmore. Po poedinih društvih ugotavljamo sledeči uspeh te podporne akcije: V celjskem društvu je 9 učnih moči iz Primorja, za podporni sklad sta se odzvala le 2. V črnomeljsem: vseh 10, odzvali se 4. Gornjegrajsko 5, odzvali 3; kamniško: 10, odzvali 4; kočevsko: 12, odzvalo 7; konjiško: 7, odzval se nihče; šmarsko-rogaško: 29, odzvalo 14 (všteto je tudi kozjansko); kranjsko: 5, odzvali 3; laško: 9, odzvalo 7; svetolenarsko: 3, odzval nihče; logaško: 29, odzvalo 10; listijsko: 10, odzvalo 5; ljubljansko (mesto): 25, odzvalo 13; ljutomersko: 7, odzvalo 6; marenberško: 3, odzval 1; mežiško: 2, odzval 1; mursko-soboško: 9, odzvali 3; novo-meško: 9, odzvalo 7; ormoško: 4, odzvali 3; ptujsko: 19, odzvalo 6; savinjsko-vrantsko: 1, odzval 1; slovenjegraško: 4, odzval 1; slovenjebistriško: 7, odzvali 4; šoštanjansko: 4, odzval nihče; ljubljansko okoliško: 28, odzvalo 14. Ta pregled — če odštejemo redke izjeme — ni razveseljiv. Pogrešamo mnogo takih, o katerih smo pričakovali, da bodo brez odloga prišli na pomoč. Ni prav, da puščamo svoje ljudi same v stiski, ko jim nihče ne pomaga. Upamo, da se tudi zamudniki še oglasijo in prosimo ponovno, da se čimprej spomnijo potrebnih in brezposelnih tovarišev. — **Odsek za kontraktualce.**

— **Ustanove vdovam in sirotam državnih nameščencev.** Hranilni in posojilni konzorcij javnih nameščencev in upokojencev v Ljubljani razpisuje za leto 1929, iz sklada Ivana Rostana 15 ustanov po 300 Din za najbednejše vdove in sirote po državnih nameščencih.

Prosilke naj prošnjam prilože od župniškega ali občinskega urada potrjeno dokazilo, da so res ubožne ali pa vsled bolezni in onemoglosti nesposobne za pridobivanje. Prošnje naj se pošljejo na upravni odbor konzorcija do 30. aprila 1929.

— **Vsa učiteljska društva opozarjamo na oklic poverjeništvu UJU v »Učit. Tovarišue« z dne 24. januarja t. l., št. 24, ki v njem naznanja vsem učiteljskim društvom, da bo uprava z dnem 20. marca ustavila pošiljanje stanovskih listov vsem onim društvom, ki ne bodo imela polno vplačane članarine (inkluzivno februarja). Vsled tega prosimo one p. n. predstavnike in blagajnike, da nakažejo glavni blagajni pripadajoče zneske do določenege roka, ker bomo sicer primorani izvajati konsekvence. — Rado Grum, glavni blagajnik UJU.**

— **Knjige Slov. šolske Maticice se v kratkem začno razpošiljati.** Zal, še vedno niso vsa društva pristopila, oziroma v nekaterih društvih le majhen del. Če je res koga za drževalo denarno vprašanje, zdaj, po izplačilu razlik je gotovo možnost pri vsakem dana. Gg. poverjenike prosimo, da zdaj poagitrirajo. Morda bo marsikateri obžaloval svojo komodnost; knjige se namreč tiskajo v omejenem številu, in sicer: Pedagoškega zbornika in Doberškove knjige po 2500 izvodov, Valsovega Zivalstva pa 3000 izvodov. Ta zaloga bo gotovo kmalu pošla in pozneje ne bo mogoče dobiti knjig ne za mal in ne za velik denar. Dobro pa bi služile vsakomur. — **Tajnik.**

— **»Državoznanstvo« — pomožna knjiga za učitelje in urade.** G. dr. Fran Ogrin, vladni svetnik v Kamniku, sestavlja knjigo »Državoznanstvo«, ki naj nudi pregled obstoječe državne organizacije in zakonitih predpisov, in sicer z upoštevanjem današnjega pravnega stanja v državi in sedaj izdanih novih zakonov. Vsebina knjige je: Prvi del: Splošna državna ureditev. A. Pojem države in prava. B. Oblike državnega ustroja. C. Kaj in kolikera je oblast? Č. Državna uprava in samouprava. Drugi del: Državna ureditev kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

I. **Zakonodaja.** A. Današnje ustavno stanje. B. Izvršilni zakoni. C. Zakon o državljanstvu. D. Misli o bodoči državni ureditvi. II. **Uprava.** A. Državna uprava. B. Samouprava. a) Oblastna samouprava, b) Sreška samouprava; c) Okrajni zastopi; d) Občinska samouprava. C. Šolstvo. Č. Splošna ocena delovanja samouprave. III. **Sodstvo, notarijat in odvetništvo.** Tretji del: Kmetijstvo in kmetijska zakonodaja. A. Agrarna reforma. B. Pospesevanje kmetijstva. C. Lov. Č. Zivinoreja. D. Gozdarstvo. E. Agrarne operacije. Četrti del: Razne zadeve, naprave in zakoni. I. Cerkev. II. Zdravstvo. III. Stavbe. IV. Javna dela. V. Trgovina, obrt in industrija. VI. Davki in davščine. VII. Delavštvo in zakonodaja. Dodatek: Seznam stajerskih in koroških deželnih zakonov. V knjigi bo našel mnogotere podatke vsak državljan, služila pa bo tudi uradom in učiteljem kot pripomoček pri pouku iz državoznanstva, ker se nimamo slovensko pisane knjige te vsebine. Knjiga bo obsegala 110 do 125 strani in bo stala 30 Din. Da ve avtor določiti naklado, naj mu vsi šolski upravitelji in interesi čimprej javijo, koliko izvodov želijo. Opozarjamo vlasti voditelje kmetijskih nadaljevalnih šol na to delo, ki jim bo gotovo dobro služilo pri pouku in tudi sicer kot informativna knjiga. Knjiga izide do konca tega meseca.

— **Učiteljsko društvo za kočevski okraj.** Soglasno je bil sprejet sklep, da plača vsak član v marcu poleg članarine še 5 Din za centralo v Beogradu, kot dolg na članarini in 5 Din za gospodarsko posredovalnico v Ljubljani.

— **Članstvu sreskega društva UJU za ljubljansko okolico (vzhodni in zahodni del).** Polletna članarina znaša 87 Din, plačljiva najenostavneje v mesečnih obrokih 5krat po 15 Din in 6. mesec po 12 Din. Vplačuje se na stare položnice! Stari dolžniki, podvizajte se, da ne bo neprijetnega izterjavanja! Po odobritvi pravil bosta imela oba dela društveno zborovanje (ponovni formalni ustanovni občni zbor), kar se bo zgodilo meseca aprila.

— **Maturanti(nje) iz leta 1921. na državnem moškem učiteljskem.** Čemu preziramo našo harmonijo na učiteljskem. Zganimo se tudi mi po vzoru starejših tovarišev! Predlagam sestanek za Binkošti na Gori Oljki. Prenočišča na razpolago. Javite mi takoj naslove, želje in predloge. Večina zmagaja, kar bo objavljeno v časopisu. Tovariški pozdravi! Tone Kregar, šolski upravitelj pri Sv. Andražu p. Velenje.

— **Stalež šolstva in učiteljstva v Sloveniji za ljubljansko in mariborsko oblast** je izšel in se dobiva samo pri Oblastni zalogi šolskih knjig in učil v Ljubljani. Cena 56 Din.

— **Bivšim in sedanjim članom učiteljskega društva za srez Dolnja Lendava!** Društveni odbor vas ponovno prosi, da poravnate do 15. marca 1929 ves vaš dolg na članarini. Ta naša prošnja naj bo zadnji opomin. Koliko ste še dolžni na članarini iz prejšnjih let, razvidite iz opominov, poslanih vam od tov. blagajnika. Posebno se obručamo na tovariše in tovarišice, ki so zapustili naš srez ali ki so brez navedbe vzrokov ali kakršnegakoli obvestila na društveno tajništvo prenehali s plačilom članarine, ter mislijo, da prenehajo njihove plačilne obveznosti napram tovarišem in tovarišicam našega društva v trenutku, ko jim obrnejo iz tega ali onega vzroka svoj hrbet. Vsak iz-

„Pri nas je prijetno,“

pravi mlada gospa Mica. „Nikdar ne razburjam svojega moža z velikim pranjem in čiščenjem, vse to gre čisto mirno, ker RADION opere perilo sam v enem dopoldnevu.“

Varuje perilo!

govor, ako de facto obstoja dolg, je netovariški že zategadelj, ker so morali skozi leta ali mesece društveni člani, ki so iz stanovske zavednosti plačevali redno svojo članarino, plačevali mesto vsaj znatne zneske obema centralama UJU, oziroma za vas obe naši stanovski glasili, ki sta v kljub nepriglasenemu izstopu prihajali redno na vaš naslov. — Pomislite, da znaša celokupni vaš dolg nad 11.000 Din! To je veliko. Veliko je tudi vaš dolg, ki ga bo treba poverjeništvu še tekom prihodnjega meseca plačati. Plačilo vam znatno olajša okolnost, da vam tudi država želi odšteti dolžne razlike. Kakor že rečeno: Naša prošnja naj bo zadnji opomin.

— **Slovenskemu učiteljstvu.** Pokrajinski odbor Jugoslovenske Maticice je tudi letos razposlal vsem šolskim upraviteljem v Sloveniji svoje okrožnice, v katerih naproša slovensko učiteljstvo, da priredi kakor vsa prejšnja leta med šolsko mladino zbirke prahov na korist Jugoslovenske Maticice. Tudi tem potom se obrača Jugoslovenska Matica na naše učiteljstvo z enako prošnjo in z vsem zaupanjem, da se ji bodo odzvali z enako ljubeznijo in požrtvovalnostjo, kakor še vselej, kadar je šlo za našo nacionalno stvar. Z ozirom na razmeroma kratek rok, ki je bil javljen v okrožnicah in tudi radi za tako zbirko ne baš ugodnega časa, prosimo, da se zbirke podaljšajo preko Velike noči ter zaključijo šele koncem aprila. Ob nakazilu zneskov naj naši šolska upraviteljsva sporočijo tudi število razglednic za otroke, ki se jim bodo poslane obnem s priznanico za šole. — **Jugoslovenska Matica.**

Obleke kemično čisti, barva, plisirana in lika tovarna JOS. REICH.

Moderna medicina se izogiblje zdravit. Tembolj pa upošteva pravilno prehrano. Odlični zdravniki priporočajo zato redno uživanje ZIKE. Žika je na poseben način izdelana kava iz rži. Učinkuje ugodno na živčevje in prebavila. Zato bi jo morali vsi nervozni, slabokrvni, posebno pa otroci uživati vsak dan.

Pazite čitatelji! Ne dajte, da Vam uide današnji oglaševalni sredstva za pranje, a to je SCHICHTOV »RADION«. Hvaležni nam boste, če sami poizkušate.

Ure, zlatnine in srebrnine na obroke brez zvišanja cen pri urarju in juvelirju M. JLGGERJEV SIN, Maribor

Gospodska ulica 15.

Odbor.

✦| Zahtevajte bloke za nabiranje naročnikov Mladinske Maticice! |✦